

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előzetes ár:
negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
ház 2. és kizáratok címzendeők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Köztanácskozásaink veszedelme.

II.

Múltkori számunkban kifejezést adtunk azon nézetünknek, hogy a városi képviselő testület egy tekintélyes része nem megfontoltan, nem a közérdeknek megfelelőleg, hanem ötlelet szerűleg s osztályuralmi álláspontra helyezkedve, egyoldalúlag hozza meg közdolgokban a határozatait.

Rámutattunk azon káros következményekre, melyek a június hatodikai közgyűlésen hozott határozatok megismétlése mellett, fejlődésnek indult városunkat érhetik.

Rámutattunk arra, hogy városi közügyek intézésénél sem a párturalomnak, sem az osztály érdeknek — nincs helye.

Öt csak egyetlen érdeknek szabad dominálni: a közérdeknek. Azonban, amint az osztály érdekekkel és ötleletszerűséggel szemben megmondtuk a magunk igazát, úgy megmondjuk a többi számottevő tényezőekkel szemben is.

Mert ami az egyik tényezőre nézve igazságos, az a másikra nézve legalább is — méltányos.

Mi úgy érezzük s azt hisszük: — mindenkinek úgy kell éreznie és gondolkodni, hogy a városi képviselői állás nemcsak jogokkal, hanem kötelességekkel is jár.

A városi közgyűlés egy autonóm testület, melynek egy város közigazgatási, gazdasági, pénzügyi és kulturális ügyeit kell intéznie.

Ma azt látjuk, hogy a képviselő testület teljes energiája csak a tisztviselő választásokon nyilvánul meg; mert akkor jelen van a közgyűlésen a félholt is; de mikor a jövőre messze kiható alkotások tárgyalásáról van szó, mikor minden tárgyilagosan és okosan gondolkodó főnek meg kellene nyilatkoznia: akkor a közgyűlési terem egyik oldalán csak üres padok tátonganak s az osztályérdek és személyi virtuskodások által konszolidált másik oldal pedig tömör sorokban vonul fel s lezavaz — mindent.

Jó lesz tehát megszívlelni azoknak, akiket illet, hogy minden képviselőnek, — foglaljon ott helyet akár a választó polgárok bizalma révén, akár vagyona után, akár megbízás útján a

képviselő testületekben: kötelessége a közgyűlésen megjelenni, s ezse és szíve szerint, a közhatalozatok meghozatalához hozzájárulni. Szükségesnek tartjuk ezt ismételtlen hangsúlyozni.

Különösen pedig az értelmiség ne tündököljék, immáron nagyon is megszokott távollétével.

A kinek nem inge: ne vegye magára.

Ezenközben a közgyűlés elnökéhez is van szavunk.

Törvény által biztosított joga a polgármesternek, hogy a havonként tartani szokott rendes közgyűlést arra a napra hívhatja össze, a melyikre neki tetszik.

Ez az ő diszkrécionális joga. Nem parancsol benne — maga a közgyűlés sem.

Már most vegyük a dolgot úgy: a hogy van. A közgyűlések rendszere szerint hetipiacos napra szoktak összehívhatni. Azzal van indokolva ez a szokás, hogy a gazdálkodó közönség akkor ér rá legjobban. Szóval, ez az intézkedés megint osztályérdekből történt.

De hát mi okból szükséges a másik, a nagyobb fél, a közgyűlés igazi többségének érdekeit mellőzni?

Egy tekintet: a városi képviselők névsorára s rögtön kitéjük, hogy a képviselő testület többségét nem a gazdálkodó osztály, hanem az iparosok, kereskedők, tisztviselők és a honorációrok osztálya képezi.

Isten mentsen, hogy osztályharcot provokáljunk.

De éppen az az iparos, kereskedő, hivatalnok, ügyvéd, orvos stb. — éppen hetipiacos napokon van elfoglalva, az elárúsítás éppen ezeken a napokon ölt legnagyobb mérvet, a tárgyalási határidők éppen ezekre a napokra vannak jobbadán kitézve, s valóban nem lehet rossz néven venni tőlük, ha a mindennapi kenyér megkeresését — elébe teszik a közérdeknek.

Ennek a két érdeknek az összegyeztetése: tisztán a polgármestertől függ.

Fejünk fölémeltük, hát — uralkodjék és parancsoljon. Az ellenáramlattal szemben mindenkor meg fogja a többség védeni.

Dr. Sz.

Prohászka indekzen. Itt véres köny-

nyeket sirtak isten háta mögé eldugott vidéki tanárok, hogy őket legyűri, elnyomja, tönkreteszti és gondolataik minden szabad kifejtésében megakadályozza Barkóczy miniszteri tanácsos. Itt felfortyan a liberális közvélemény a munkápart többsége ellen, mert nem tudja, vagy nem akarja torkára forrasztani a kis néppártnak ultramontán, haladásgyilkos kirohanásait. Itt bunkót irnak, predikálnak és szavalnak a feketre sereg ellen, mely Magyarország kultúrvonátát megakarja állítani, a szabad gondolatot csirájában el akarja fojtani, a tudomány szemét ki akarja szűrni, a megismerés nyelvét ki akarja vagni és terjeszteni csak azt engedné, a mi a szegények és tudatlanok millióit a jövőben is oda ragaszthatja a szenvedéshez, busasaghoz és nyomorúsághoz.

De hát micsoda halványan pontocská az a pár néppárti elszaltadó, aki miatt itt siránkoznak és jajgatnak. Micsoda ártatlan legény az a Barkóczy. És micsoda bábelenség a sok nyílt és alattomos ultramontán politikus. Mint ahogy el kellene halványulnia ezer meggyújtott kénegégya lángjának, ha egyszerre tűzet kezdené okadni a legnahalmasabb vulkán: úgy halványodnak el a magyar szabadelvűség apró ellenségei, mikor most egyszerre csak megszólal a Vatikán és ítéletet mond. Mert nem tör a Vatikán püspöket szabadkőművesek, szociológusok vagy kiskorú galicisták fölött: — a Vatikán menyköve egy katolikus papra, egy katolikus püspökre, az összes magyar püspökök legpüspökből püspökére: Prohászka Ottokárra csap le. Egy római telegram szerint az indekz-kongregáció dekrétuma alapján indekzre került a székesfehérvári püspök három munkája, köztük egy pásztorlevele is, melyet híveihez intézett. Egy püspök pásztorlevelet intéz az ő katolikus híveihez és a Vatikán azt mondja ezeknek a híveknek, hogy: »a ti lelki atyátok írásait pedig tilos nektek olvasni, mert azokban aszavakban m e t e l y v a g y o u s í l e l e k r o n t a s. » Hát mit jelent a fekete zivatárban a fűszalak millióinak borzongása, mikor a mennykő magába a templomba csapott le?

A székesfehérvári püspök nem a mi ideálunk. Nem egyszer éreztük, kivált első tudományos munkáinak olvasása közben, hogy született valahára Magyarországon egy lucidus fej mely többet gondol, mint amennyit eláruhat, többet tud, mint amennyit hitével összegyeztetni tudna. Éreztük akkoriban nem egyszer, hogy ez a fiatal katolikus felkész az lehetne magyar földön a reform-katolicizmus számára, ami Loisy volt a francia katolikusoknak. De azt is láttuk, hogy ez a magyar reform-katolikus szordinát tart a hegedűjén

s lelkéből hiányzik az elhatározásnak az a utolsó szikrája, mely a megérett gondolatból tetteket tud kiváltani. Egy nagy ember halványult benne egyszerűen érdekes emberről. S mikor a katolikusok abból az emberből, akiből az esetleges mellőzetés keserűsége veszedelmes embert csinálhatott volna, nagyon hamar székesfehérvári püspököt csináltak, akkor éppen le lehetett volna vele számolni: Nem lesz P r o h á s z k á b ó l a reform-katolicizmus magyar hőse sohasem. Vannak az egyháznak gyémántos, aranyos kantárai, amikkel a legteljesebb paripát is megtudja fekézni s aki fiatal fővel már püspök, derecs fővel aligha lesz forradalmár. Így lehetett gondolkodni P r o h á s z k a O t t ó k á r f e l ő l .

De Róma csak térdhajtó szolgákat tűr. A repülőgépet könnyes szemmel bámulta meg a Vatikán folyója, de a repülő lelkelt lerántja a magasból. Rómának még az elcsúszott P r o h á s z k a is modernista és forradalmár. Az a szent Prokuszcsy ág, melyben meg kellett rövidülnie Zolo Émilíó Fogaazzaróig minden eszmeutasnak, túlnagynak találja a székesfehérvári püspök elméleti nyújtózkodásait is. Róma tehát a maga türelmetlenségében eljutott egészen a saját püspökeinek fejevére. Ez Róma. Ilyennek ismertük és ilyen is fog maradni, noha az ő nagyságára is ráillik már, amit a spanyolok mondtak, mikor Fülöp király fölvetette a »n a g y « melléknevet: »mentől többet veszít országából, annál többet rak a címei mellé.« Róma átváltozott az abszolút tagadással. S ez minket, magyarokat azért érdekel jobban, mint az egész egyéb világot, mert Rómának jóformán csak itt van még korlátlan hatalma és felsőbbsege. Nem hiába menekül ide minden máshonnan előzőt szerzet és kongregáció. A katolikus Magyarországnak Róma a fővárosa. És ami a római veszedelmet Magyarországszempontjából a végsőkéig fokozza: róma magyar szolgáinak titkos vetélkedése. Itt ugyanis vannak Rómának nemcsak hírséges, hanem mindenre kész szolgái is. Itt a katolikus főpapság tisztellett túlcitálta valaki, akinek a mi püspökeink nem eléggé aláutasok félfelé és nem eléggé militánsok feléle, a szabadgondolattal és a szabadelvűséggel szemben. Ez a valaki, aki jellemrajzokat küld Rómának a magyar püspökökről: T o m c s á n y i p á t e r , a fezsutak feje, a Barkóczyak sugalmazója, a néppárt glóriája és csatakiáltása. Ő volt az, aki előbb íthón próbálta kikezdeni P r o h á s z k a O t t ó k á r t s ő v o l t a z , a k i nem sajnálta a fáradságot, hogy P r o h á s z k a munkáit fordításban megküldje a római indexkongregációnak.

T o m c s á n y i lelket lehet a magyar reakció világi és egyházi vezércike. T o m c s á n y i cselekszik B a r k ó c z y cselekedeteiben. T o m c s á n y i legyőzött mindenkit, legyőzte most P r o h á s z k a O t t ó k á r t is. T o m c s á n y i uralkodik itt mindenben T o m c s á n y i mindenható. Magyarországszempontja az ő szolgája és ő — Róma szolgája.

A kisbirtokosok érdekei és a tagosítás.

Alig két éve, hogy az arányosításról, urbéri elközlítésről és tagosításról szóló 1908: VII. és XXXIX. t. c. életbelépett és a földmivélsügyi minisztériumban, — ahova a tagosítási eljárás gazdasági hasznosságának és célszerűségének elbírálása tartozik — máris csaknem 200 tagosítási ügy került

elbírálás alá. Pusztán ez a szám is mutatja hogy az új tagosítási törvényhez fűzött cél elérése nem illuzórius képzelődés, mert az új birtokrendezési eljárás alapozaan fog felépülni az ország modern mezőgazdasági politikája.

A régi tagosítási eljárás avultságába, könnyen kijátszható formáiban s vidékenként szakadozott jogszokásaival csaknem csapása volt a kizsákdáknak: mihielyt azonban életbelépett az új eljárás s köztudomásúvá vált, hogy abban első sorban a g a z d a s á g i é r d e k e k , a döntő a kisbirtokosok maguk tömegesen fordultak aföldmivélsügyi miniszterhez a tagosítási engedély elnyerésért.

Már magában véve az is mutatja az új tagosítási eljárás mélyreható közérdekűségét, hogy ilyen rövid idő alatt általános ismerteté lett a benne foglalt sokféle eljárás és érdemi ájtás. Nálunk ez szokatlan jelenség, mert ha jogasz-nemzet vagyunk is, jogszásgunkat is bizonyos konzervativizmus hatja át. A mezőrendőri törvény-például 17 esztendőse, de az abban foglalt gyakorlati rendelkezéseknek felét sem ismeri a gazda s nem fogja talán ismerni soha, merthet e törvény szelleme túlrédegs s inkább terhel mint emeli a birtokot.

Az új tagosítási törvénynek azonban már az előmunkálatainál figyelembe vették a kisbirtokosok érdekeit. A kijelölt gazdasági szakértők közül például vármegyéenként legalább 3—4 a kisbirtokos. Ezeknek a gazdasági szakértőknek ugyanis a földet osztályozásánál és becsülésénél fontos szerepük van annyira, hogy ennek a munkálatnak majdnem ők a vezetői. Már pedig a tagosítás helyessége és igazságossága a a paratlan becsülésen és osztályozáson alapszik. Az pedig természetes, hogy a kizsáda szívesebben látja ebben e fontos eljárásban a hozzá hasonló kisembert, mint idegeneket, még ha olyan szakképzettek és elfogulatlanok is azok. Jobban is ismeri a kisbirtokos saját fajaja határának földjeit, talán több érdeklél is tudja értékelni, hiszen évtizedek óta a szemével látja azok természetét és hozomát.

A tagosítási előtves eljárásnak igen fontos része a tagosítási helyszíni tárgyalás lefolytatása, mikor is az állandó gazdasági szakbizottság, illetőleg a földmivélsügyi miniszter megbízottja kiszáll a tagosítandó községbe, hogy közvetlen tapasztalat alapján tehessen jelentést a miniszter mellett működő állandó gazdasági szakbizottságnak a szóban forgó határ gazdasági viszonyairól. A miniszter megbízottja állattényezési és erdész szakembert is viszmagával erre a helyszíni tárgyalásra, melyen minden legapróbb körülményről jegyzőkönyvet vesznek fel s az egész tagosítandó határt tüzetesen bejárják. Ebben a sükebbköri bizottságban is helyet adott a törvény a kisbirtokosnak. A földmivélsügyi miniszter ugyanis a helyszíni tárgyalás határpajpaul jelölőre értesítvén a kérelmezőket, hirdetményben felhívja a tagosítás keresztülvitelét kívánókat, hogy a helyszíni tárgyalóbizottságba maguk közül egy gazdaságiszakértőt válasszanak. Csaknem minden tagosításnál előfordul azonban, hogy tagosítást ellenző érdekeltség is van, ezeket is felhívja tehát a miniszter, hogy érdekeik képviseléseért küldjenek megbízottat a helyszíni tárgyalóbizottságba, akinek szintén minden érdemi észrevételét jegyzőkönyvbe veszi a bizottság.

Igen fontos intézkedés a kisemberek érdekeinek, hogy a törvényhatósági tisztí ügyészeknek a birtokrendezési eljárásokat nemcsak a közérdek megóvása szempontjából kötelesek szemmel tartani, hanem szociális szempontból is rendezniök kell az eljárás hasznosságát s a kisemberek érdekeiben ha kell, szintén sikra szállhatnak s az ő érdekeükben éppen úgy élhetnek a törvényben biztosított jogorvoslatokkal, mint bármelyik magánféll.

Azonban nem csak közvetet, hanem közvetlen, anyagi segítséggel is pártjárja által a földmivélsügyi miniszter a kizsá-

dának. Most nem arra célunk, hogy a tagosítási költségeket az államkincstár kamatmentesen előlegezi, hanem egy speciális, szintén szociális és humanus intézkedésre.

A tagosító érdekeltségre meglehetősen nagy terhet ró a földméről díjazása. Jo mérnöki munkálatok nélkül nincs jó tagosítás s a földméről megválasztása nem kis feladat A földméről választás elsősorban a tagosító érdekeltség feladata s csak bizonyos vitás esetekben jöelhet ki a bíróság földméről; de lehetnek esetek, mikor a földmivélsügyi miniszter szól bele a földméről választásba.

A miniszter ugyanis a tagosítási munkálatok megkezdése előtti határnapig bármely érdekelte fél kérelmére arról értesítheti a törvényszéket, hogy hajlandó a műszaki munkálatok elvégzéséért iránt tárgyalni. Ha aztan az érdekeltek közös egyetértéssel földméről választani nem tudnak, az eljáró bírő az összes földméről ajánlatokat a felmérési felügyelőség útján feltárja a földmivélsügyi miniszterhez. A miniszter a földméről munkálatokat az esetben általa megbízott földmérővel vagy saját műszaki közegeivel elvégeztetheti.

Ilyenformán ismét módja van a földmivélsügyi miniszternek a kisemberek igazságos érdekeit megfelelően védeni, amint hogy az egész tagosítási eljárásban mindenütt megtaláljuk a kisebb birokosok érdekeinek humanus védelmét és gazdasági érdekeinek előbbrevitelét.

Meggyőző bárkit mindezekről az a hasznos, kis könyvecské melyet a földmivélsügyi miniszter „A tagosítás“ címen most adott ki. A könyv a gazdasági közönségre számára készült s minden tagosítási kérdésben bő tájékoztatást nyújt. Célja az, hogy a tagosítás körüli tévhiteket eloszlassa és az indokolatlan ellenszenvet a legfontosabb birtokpolitikai eszköz iránt csökkentse. Minden érdeklődőnek megkél a földmivélsügyi miniszter e könyvecskét ingyért, ha ez iránt a „Földmivészek tudakozódóirodája“hoz fordul.

Papp Viktor.

Ujdonságok.

Szentes, 1911. június 10.

— **Ürnapja.** A keresztény katolikus világ egyik legnagyobb ünnepeit ulti ma: Ünnapját. Az ürnapj procezió, — ha csak az esős időjárás meg nem fogja zavarni — fényesen ígérkezik. Az ünnepi szent beszédet Dr. Bencsik Pál s. lelkes fogja tartani.

— **A közös hadügyminiszter nyelvrendelete.** Hogy Bécsből jelentik, a közös hadügyminiszter a kéteves szolgálati idő rendszerezéses folytán elkövetkezett rövidebb kiképzési időre való tekintettel szükségesnek látja, hogy a csapattisztek a legénység nyelvét olyan mértékben sajátítsák el, hogy ezen a nyelven oktathassanak is. Erre nézve rendeletet bocsátott ki. Ez a rendszabály eddig is megvolt, de nem hajtották végre eléggé erélyesen. Most azonban az említett rendelet meghagyja az ezredparancsnokoknak, hogy a téli hónapokban, decembertől március végéig nyelv-tanfolyamokat létesítsenek, melyeken a tisztek az illető ezrednyelven is alapos kiképzésben részesüljenek. A nyári hónapokban csak ismétlőórákat kell tartani. Az ezrednyelven való jártasság bebizonyítására az illető tiszteknek egy bizottság előtt kell majd vizsgálatot tenniök. Az elégtelen nyelvtudás az előléptetésre káros befolyást fog gyakorolni.

— **A családi otthon védelme.** Az igazságügyi minisztériumban, a képviselőház utasítása alapján, előadói tervezet készült a csal-

ladi otthonról. A tervezet, amely a homete-intézményének behozataláról szóló törvényjavaslat vázlatul szolgál, ottalmat kíván nyújtani a családnak meglévő és otthonát képező föld- és háztulajdonának megővésével és egyúttal előmozdítani kívánja a kis földtulajdon fennmaradását. Ennek elérése végett végrehajtási mentességet biztosít a tulajdonos személyi tartozásával szemben; az otthon felletti jogügyleti rendelkezést a házastársak vagy a kiskorú gyermekek érdekeit képviselő gyámhatóságnak hozzájárulásától teszi függővé; az örökösödés esetén való átszállásnak a közönséges jogtól eltérő szabályozásával pedig az otthonnak a családban való állandó megmaradását és életképességét kívánja biztosítani.

— **Egyetlen művészestély.** P i n t é r Imre iránt hó 17-iki egyetlen művészestélye iránt már is a legnagyobb érdeklődés nyilvánul és ha az előlejek nem csálnak, szűnek fog bizonyulni színházunk nézőtere. A több oldalról jövő telefonkérdésekre ez uton is megnyugtathatjuk az érdeklődőket, hogy az est teljesen fehér, amely: minden fiatal leány előjehet, hiszen épp ez biztosította Nagybecskerek, Lugos, Zombor stb. színházakban a művészgardának a szofolt házat, mert műsoruk mindvégig a jóízűs keretében mozog, anélkül, hogy a közönségek egy pillanatra is alkalmatlan lenné az unkozásra. A szebbnél szebb újdonságok egymást követik; a zsinpadt apróságok úgy vannak összeválogatva, hogy sokszor elvessz a kacagásban a szereplők szava. Ez estén fogja először énekelni Parlagi Kornélia Budapest legnagyobb slágerét a P a l k ó t e r a j k ó t, Nagy sikerre számíthat Pinter Imre paraszt ruhában előadott magyar mókáival, továbbá kiemeljük még a következő számokat: Akiknek a szívük faj, Sorrentói levél. Régen volt... régen volt, a Műbetyárból. Mikor a falevelek lehullanak. Zsállen, zsállen 1. Messze van az erdő. 2. Volt nincs... 3. Kettős a cigányszerelomból. Tolonc kocsí. Visszaemlékezés a Maros vizére. Maria, egy családányi tragédiája. Népdal kottás. Oh borzalom. Nóta a nők nagy kalapjáról. Mert az ember nincsen fából. Korhely nóták. Rapport az ezredes előtt. Trombitás. Nagymarosi pofon. Jesszus, a villamos. Dal a príncessas cigarttaról. A művésztet jegyeinek előreuarítását Banyai J. utóda kereskedésében már megkedték.

— **Halálozás.** Csongrádról kaptuk folyó hó 12-én a gyászhirot, hogy ott Eszes Mátyas aznap hajnalban, élete 76-iki évében meghalt. Eszes Mátyas még nem is olyan régen egyik legtevékenyebb, legagilisabb tagja volt vármegyéi törvényi: atósági bizottságának, mint politikai szereplő is jelentékeny tényező sz a régi szabadelvű párt egyik oszlopos tagja. Csongrád község beléletében a petti sokszor döntő volt az ő szava az ottani események irányításában és a közdolgok intézésében. Néhány éve azonban, hogy özevgyesre jutott, visszavonult a közelettől, vissza az üzleti élettől is, melyen pedig nagy szeretettel összigtött és virágzó fa- és malomtelepét gyermekei, vejei között osztotta meg, hadd folytassák azok az általa sikerrel vezetett munkát. Azóta csendes elvonultságban élt Eszes Mátyas, mindmostanig, amikor hosszas betegséggel járó kinos szenvedéseitől váltotta meg a halál. Az elhaltban városunk főjegyzője: B u g y i Antal ipa elvesztését gyászolja. A boldogultnak temetése folyó hó 13-án délután volt, Csongrád közönségének osztatlan impozáns részvétél sz a halálesetről a család a következő gyászjelen tét adta ki:

„Alulírottak úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében fájó szívvel tudatják, hogy a szerető jó apa, nagypapa, dédapa, illetve rokon Eszes Mátyas, hosszas szenvedés és a halotti szentésgyek ájtatos felvétele után, életének 76-iki évében, folyó hó 12-én reggel 8 órakor gyászosan elhunyt. A boldogultnak hült tetemet folyó hó 13-án

azaz kedden délután 4 órakor fogjuk a Hunyadi-teri gyászszázból, a róm. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni. Az engedtelő szent mise áldorát folyó hó 14-én reggel 8 órakor fog a Mindenhatónak bemutatni. Béke poraira! Áldás emlékeztetőre!

— **Balázsovits Norbert ünneplése.** Huszonöt éve, hogy Szentesen, a heti 40 filléres részjegybefizetésre alapított szentesi kölcsökös segélyző szövetkezet megalakult, amely elöl lúte maga élé a kismembek, a lelkesebb egzisztenciák körében a takarékossg szellemének felköltését sz a részjegytulajdonosoknak egymást kölcsönösen segélyezését. Az eszme megpendítője, életre keltője, megteremtője és mondhatni életelő lelle Balázsovits Norbert nyug. gimnáziumi igazgató volt, aki a szövetkezet megalakulásától mindmostanig, tehát szintén 25 év óta tölti be ott önzetlenül, szakadatlan nagy szeretettel és lelkiismeretes kitartásban az igazgatói állást. Önmagát becsülte tehát meg a szövetkezet igazgatósága akkor amikor a szövetkezetnek 25 éves fennállását most azzal ünnepelte meg, hogy életre keltőjének, igazgatójának, B a l á z s o v i t s Norbertnek arcképet helyisége számára megfestette és azt az arcképet f hó 11-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartott diszközgyűlésen ünnepiesen leleplezte. Az igaz érdemnek elismerése néminéműképpen való jutalmazása volt a szövetkezetnek intimus, szinte családias jellegű háziünnepe amelynek keretében saját 25 éves fennállását együtt jubilálta megteremtőjének szintén 25 éves, tehát jubiláns igazgató munkássága meleg méltasával melynek a diszközgyűlésen Su'cz Lajos dr. várm. árvaszéki ünök, szövetkezeti igazgató adott becsösleges, meleg beszédben méltó kifejezést, amelyre az ünnepelet igazgató méltó meghatottsággal felelt. A szövetkezet diszközgyűlésének egyetlen tárgya volt a jól sikerült arcképnek leleplezése és B a l á z s o v i t s Norbert igazgató ünneplése.

— **A Dunántúli Közművelődési Egyesület** immár 22 éve fejt ki kulturális tevékenységet gyermekek és analafelták oktatásban. Hátaival ismerik el az egyesület élén álló kiválóságok: Széll Kálmán és Rakosi Jenő, hogy ezt a közönség adozatosságának köszönhetik. Most is a jóakaró közönséghez fordulnak, de nem pusztá adományozásért: viszonzózzák a támogatást egy nagy sport- és rózsáünneppel egybekötött sorsjátékkal, melynek a legnagyobb nyeresési sély megteremtésére törekcsenek, a midőn csupán 100000. drb. 1 koronás sorsjegy után 1950 célszerű nyereményre 40000 koronát fordítanak. De viszonzásuk megnyilvánul még abban is, hogy mindazoknak akik az egyesület sorsjegyeinek arutasában buzgólkodnak, igen értékes és hasznos ajándékokkal kedvescsenek. Ezek az ajándéktárgyak egyuttal előlirítkei annak, hogy a nyeremények megválasztásában is bökcsétek voltak. A sorsjátékot eddigi rendszerétől ebben tényleg eltértek, most azáltal, hogy a tárgyakat a gyárakban rendelték minden nyeremény realis forgalmi értékű. Az egyesület a jövőben is rá van utalva a közönség jóindulatára. Sorsjegyrendeit tehát minden családostól övni akarja és kijelenti, hogy a húzást — jó idő esetén — a folyó hó 17-én, ha akkor az idő kedvezőtlen volna folyó hó 24-én mindenesetre megtartják. Húzási jegyzéket, a húzást követő 5-ik napon minden sorsjegyvcsnek kérés nélkül is díjtalanul küldenek és a nyereményeket fennakadás nélkül kiszolgáltattják. A Dunántúli közművelődési Egyesületet sorsjegyet, korlátolt számban — lapunk kiadóhivatalában is kaphatók.

— **Nem lesz múút a szegfű-csárdához.** A mindszent-szegfű csardai törvényhatósági út délután építéséhez szükséges költséget a kereskedelemügyi miniszter nem engedélyezte, Akik tehát abban bizakodtak, hogy ezt a 4 kilométeres utat a folyó évben kielítik keservesen csalódtak. A kérdéses műútépítés elmarad, de a kátyús, rossz út, melyen télviz idején szinte lehetetlen a közlekedés, még előreláthatóan jó néhány évig fogja bosszantani az adóval agyon terhelt azon járnai kényszerűl polgárokat. Most a vármegye újból felirt ugyan a miniszterhez, hogy a költséget legalább 1912.-re engedélyezze, de hogy ennek lesz-e foganaatja legalább is kétséges.

— **A pénzügyminiszter a törvényhatóságokhoz.** L u k á c s László pénzügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi törvényhatóságokhoz, amelyben felszólítja őket, hogy az 1912. évi állami költségvetés előirányzatahoz való javaslatokat június 20-ig terjesszék fel. Új állásokat ne szervezzenek és kinevezéseket csak a legalsó fokon eszközöljenek. Általában a legnagyobb takarékossgra inti őket sz a költségek lehető apasztására.

— **Piroska István képkiallítása.** A tehetséges, fiatal csongrádi festőművész gyűjtémény képkiallítását, mely vasárnap, igen szép számú intelligens közönség részvételével nyílt meg a vármegyeház nagytermében, állandóan szépen látogatója városunk miéttő közönsége és — mi a leglőbb — több festményét vették már meg eddig is a fiatal művészek sz még többnek megvétele iránt bocsátokoztak vele tárgyalásba az érdeklődők úgy, hogy — amint azt örömmel jegyezzük föl — a kiállítás e tekintetben is gyümölcsöző, a fiatal művészeket hasznotherzó lesz. A kiállítás iránt megnyilatkozott nagy érdeklődés arra bírta a fiatal művészt, hogy ennek eredetileg 8 napra tervezett idejét 14 napra hosszabbítsa meg. Ezek szerint tehát a képkiallítás bezárólag folyó hó 25-ig lesz nyitva a nagyközönségnek. Megemlítjük még, hogy a kiállítás látogatását megkönyttendő, egy koronáért állandó belépőjegyet adnak ki, amely a kiállításnak akár mindennapi megtekintésére jogosít.

— **Elemi iskola vizsgálata.** A szentesi evang. egyház népiskolájának évzáró vizsgálja e hó 16-án (pénteken) lesz a templomban. A vizsgálatot B r ó z i k Károly tiszaföldvári lelkész — mint a csongrádi isk. járás dekána vezetli kezdete reggeli 8 órakor. A vizsga nyilvános, melyen a tanügy minden barátját szivesen látja az előljáróság.

— **A halászati tilalom.** A halak ivási idején a halászatnak, mint közgazdasági ágának nagy kárát nem mindenben és nem mindenütt hájtják végre a halászati törvény tilalmi rendelkezéseit. A földművelésügyi miniszter most kiadott rendelkezésben figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy a nyílt vizekről származó halaknak nemcsak a kifogása, hanem a forgalombahozatala, elárúsítása is tilos. A zárt vizekről származó halak kifogását és eladását megengedi ugyan a törvény, de csakis a zárt vizekből való származás igazoló községi bizonyítványok alapján. Felhívja a miniszter a t ö r v é n y h a t ó s á g o k a t, hogy a törvény tilalmi intézkedéseinek betartásáról, különösen pedig a halak törvény szerint megengedett elárúsítás módjának ellenőrzéséről a rendelkezésükre álló eszközök teljes felhasználásával gondoskodjanak, a halászatnál, valamint a halkereskedéssel foglalkozókat a törvényes tilalmak megtartására szorítsák, a tapasztalt

visszaéléseket pedig haladéktalanul torolják meg.

— **A madarak és fák napja.** A katolikus elemi iskolák növendékei folyó hó 17-én, szombaton délután tartják a Szechenyi ligetben a Madarak és fák napját, mely alkalomra az érdeklődőket szívesen látja a Tantestület.

— **A gőzgépelelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái** Szegeden, június hó 25-én délelőtt 8 órakor fognak a szegedi első szivattyutelepen megtartani. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. kerületi iparfelügyelőhöz, Tisza Lajos-körút 61. sz. küldendők.

Évzáró vizsgálatok rendje a szentesi áll főgimnáziumban.

Jun. 16. II. oszt. latin, magyar ny., r. geometria.

III. oszt. latin és magyar ny.

IV. oszt. matematika, természetrajz.

Jun. 17. I. A. oszt. latin, magyar ny. természetrajz.

I. B. oszt. földrajz, számtan, r. geometria

IV. oszt. latin, magyar, német nyelv.

V. oszt. természetrajz, matematika,

történelem.

Jun. 19. III. oszt. földrajz, számtan, r. geometria.

IV. oszt. természetrajz, matematika.

V. oszt. latin és német ny.

VI. oszt. történelem, görög ny. görög-pótló író.

VII. oszt. magyar, német ny. görög-pótló író.

Jun. 20. I. A. oszt. földrajz, számtan, r. geometria.

I. B. oszt. latin, magyar nyelv. természetrajz.

II. osztály természetrajz, számtan, földrajz.

Jun. 21. III. oszt. történelem, német ny. IV. oszt. történelem, r. geometria.

V. oszt. magyar, görög ny. görög-pótló író.

VI. a magyar, német, latin ny.

VII. oszt. matematika,phisika.

Jun. 22. I—VII. oszt. tornavizsgálat.

Felolvas szerkesztő: **BANFALVI LAJOS.**

Kiadóulajdonosa »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

Eladó fűszerüzlet.

Egy nagyobb forgalmú helyen és ma is jó forgalommal bíró fűszer- és vegyesáru üzlet, mely dohány- és italmerési engedéllyel bír, más vállalat miatt házzal együtt kedvező feltételekkel eladó.

Az üzlet 11 évi fennállása biztosítja a vevőt a jövőjéről.

Tisztelettel:

Bender Adolf

Szentesen, Stammer Sándor útca és Soós-útca sarok.

4461—911. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A városi képviselőtestületnek 172. 1911. sz. határozata alapján a Bartha-féle alapítványi földön lévő lakóépület telen- és loistáló átalakítási és javítási munkálataira ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazon képesített és

önálló kőműves iparosokat, kik ezen átalakítási és javítási munkákat elnyerni óhajtják, hogy lepecsételt borítékba zárt, 1 koronás bélyeggel ellátott, N. N. a ajánlata a Bartha-féle alapítványi földön lévő épületek átalakítási és javítási munkáira címzésű ajánlataikat, melyhez 100 kor. készpénz vagy, ovadékképes értékpapír bántapénznek a város letétpénztárába történt befizetését igazoló nyugta csatolandó — 1911 évi június hó 20 ik napjának délelőtt 10 órájáig a központi iktató hivatalba adják be.

Az ajánlatok ugyanezen napon délelőtt 11 órakor a gazdasági tanácsnoki hivatalban fognak nyilvánosan felbontatni.

Ajánlat csakis az összes javítási munkára tehető és pedig a költségvetésben körülírtak szerint általánosan.

Részletes költségvetés és feltételek a gazdasági tanácsnoki hivatalban a hivatalos órák alatt díjtalanul beszerezhetők.

A későn érkezett, vagy nem a feltételeknek megfelelő ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A városi Tanács — tekintet nélkül az árakra a szabad választás jogát fenntartja magának.

Ajánlattevő tartozik ajánlatában megemlíteni, hogy a költségvetést és feltételeket ismeri, — azokat kitöltve, aláírva ajánlatához mellékelni köteles.

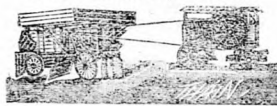
Kelt Szentes város Tanácsának 1911. évi június hó 8 ik napján tartott üléséből.

3—2

Dr. Matéffy, polgármester.

H A Ö N

egy gazdaságos
üzembiztos
kiváló munkateljesítményű

mótoros cséplőkészletet előnyös árral

kedvező fizetési módokkal teljes szavatossággal, beszerezni óhaj, egy forduljon megkereséssel

SZÜCS ÖDÖN

Budapest, VI., Nagymező-útca 66.

szám alatti mezőgazdasági és ipari gépkereskedelmi vállalatához mely cég felszólításra árjegyzéket és költségvetést díjmentesen küld meg.

Szentes város rendőrkapitányságától

1656. sz.—Kap. 1911.

Hirdetmény.

Értesitem a város közönségét, hogy az időszakos mértékhitelítés folyó hó 7-én a volt sóház helyiségében kezdetét vette. Felhívemetem mindazokat, kik adásvétellel foglalkoznak, illetve közforgalomban mértéket és mérő eszközöket használnak

és azokat, kik mértékeiket részes cséplésre, aratórészt, cseléd járandóság vagy tej kimerésre használják, mértékeiket vagy mérlegeiket időszakos hitelesítésre az 1907. évi V. t. cz. értelmében bemutatni tartoznak.

A kik a bemutatást elmulasztják, kihágást követnek el és az idézett törvény 32. § sa alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetén pedig, ha utolsó büntetésének kiállításra óta 2 év nem telt el, 8 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénz-büntetéssel büntetettek.

Szentes, 1911. évi június hó 7.

Zilahy

3—3

r. főkapitány.

Eladó ház.

Szöke István III. ker. Kossuth útca 25 számú háza kedvező fizetési feltételek mellett eladó. 10—6

**A hölgyek tudják legjobban
mily fontos a**

SZÉP, ÜDE ARCZ

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta sima legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A Földes-féle

Margit-Crème

a z egyedüli szer mely 5—6 szori használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, miteszert, szeplőket, májfoltokat, ráncokat és az arcot fehéríti, üdűti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit Crème teljesen ártalmatlan páratlan és csodás arc-szépítő.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 K

Készíti és postán küldi:

Földes elemen gyógyszerész ÁRADON.

KAPHATÓ SZENTESÉSEN:

Sámuel Béla ifj. Várady Lajos
Metzger Károly Vecsery Miklós

gyógyszertáiraiban

Házaladás

A Horváth Gyula-utcaiban, mely a város egyik legforgalmasabb utcája eladó egy 40 négyzetméter területű telekkel bíró ház. A telken egy 4 szobás és egy két szobás utcai továbbá egy 2 szobás, előszobával bíró udvari lakás, szépen beállított szőlős és gyümölcsös kert, ártyú vizvezeték és minden lakástól elkülönített szükséges mellékkeltség van. Esetleg a telek föleresse, melyen egy 2 szobás utcai és egy 2 szobás udvari lakás van külön is eladó. Ugyanott egy 2 szobás udvari lakás ez évi Szt. György naptól herbe adó. Gim megtudható lapon kiadóóhivatalában.